Nr. 22. Lwów, dnia 29 maja 1913. Rok II.

KORESPONDENCYA
Gal. Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie.

Prenumerata: rocznie . . . . 4 kor. półrocznie . . . . 2 „ kwartalnie . . . . 1 „

Wychodzi we czwartek każdego tygodnia.

Członkowie „Spółek producentów bydła" otrzymują „Korespondencyę" po połowie ceny.

Nr. telefonu: 1530.

Adres: Gal. Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie, ul. Kraszewskiego l. 7.

Adres telegraficzny: Pecus — Lwów.

W sprawie wypasu wołów na martwy sezon.

Wypas wołów odgrywa w większych gospodarstwach rolnych pierwszorzędną rolę i jest główną podwaliną współczesnej gospodarki na wielkich obszarach. W dotychczasowych metodach wykarmu wołów odróżnić można dwa okresy: okres główny, trwający od miesiąca września do końca maja, w którym główną rolę odgrywa kartofel i odpadki gorzelniane (braha). okres słabszy, w którym główną rolę odgrywa pastwisko.

Najwcześniejszy termin wypasu kartoflami rozpoczyna się (w okresie głównym) w miesiącu wrześniu i trwa po koniec kwietnia, a prawie równocześnie po zupełnem dokonaniu zbiorów ziemniaczanych, rozpoczyna się tuczenie wołów odpadkami z gorzelni (brahą). Ten okres tuczenia jest najwydatniejszy i z niego idzie najwięcej wołów na targi handlowe.

Tuczenie wołów przy pomocy paszy pastwiskowej jest z natury rzeczy słabsze i pod względem liczebnym ograniczone. Okres ten trwa mniej więcej od miesiąca maja do połowy października. Intensywność wypasu jest w ciągu tego okresu bardzo niejednolita.

O pełnem utuczeniu wołów można myśleć tylko w okresie pierwszym tj. mniej więcej do końca lipca, później bydło wskutek gorszej i mniej obfitej paszy tuczy się słabiej i daje tylko t. zw. bydło z pastwiska.

Stosownie do tych okresów wypasania bydło opasowe — zwłaszcza sorty prima — idą na rynki handlowe przez cały rok, z wyjątkiem miesięcy lipca, sierpnia i września, które to miesiące wskutek braku sztuk prima można uważać za „miesiące martwe". W tych bowiem miesiącach słabnie dowóz sztuk opasowych a to wskutek tego, że z końcem maja wypas na odpadkach gorzelnianych się kończy, a bydło, wypasane na pastwiskach, nie jest jeszcze wypasione, względnie ilość jego jest ograniczona.

Wskutek tego ceny bydła opasowego w miesiącach lipcu, sierpniu i wrześniu idą znacznie w górę, bo konsumcya — mimo letniego sezonu — słabo tylko opada, a spędy sztuk prima znacznie się zmniejszają. Niedostateczne pokrywanie zapotrzebowania powoduje podrożenie bydła i co zatem idzie — zwyżkę cen mięsa.

Nasi producenci powinni o tem pomyśleć, aby sobie zdać sprawę z istnienia tego „martwego okresu" i starać się mu zaradzić, co także konsumentom tylko na dobre wyjdzie.

Chodzi o rozwiązanie zagadnienia, jakim materyałem karmić bydło, aby na wyżej wymienione miesiące „martwego okresu" rzucić na targi handlowe większą ilość bydła opasowego.

Prócz surogatów, jak młuto suszone (odpadki z browaru), wytłoki suszone (odpadki z cukrowni), — a w ostatnich latach szczególnie w Niemczech, bardzo w użyciu będące suszone kartofle, których do tego wypasu latowego użyć można, bo wszystkie tego rodzaje karmy dadzą się w stanie suszonym lata całe przetrzymać — można także koniczynę, głównie czerwoną, w stanie świeżym zerżniętą na sieczkę używać jako podstawową karmę dla wypasów. Sposobu tego wypasania używają niektórzy rolnicy na Bukowinie z dobrym rezultatem i wykorzystują w ten sposób w miesiącach lipcu, sierpniu i wrześniu wysokie ceny.

Pożądanem by było, aby rolnicy nasi spróbowali tej metody wypasania bydła, która, zdawszy świetny egzamin ze swej żywotności gdzieindziej, i u nas powinna przynieść producentom znaczne korzyści, bo warunki przyrodnicze tak się układają, że właśnie w okresie dziś martwym sztuki opasowe cieszyć winny największym popytem. Jeżeli ta metoda się utrwali, okres martwy będzie należeć wkrótce do przeszłości.

Galicyjska Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie („PECUS")

przystąpiła

z dniem 1. kwietnia

do otwarcia własnej ekspozytury na targu w Pradze w centralnej rzeźni i podejmuje wszelkie transakcye handlowe tamże.

Bydło przeznaczone **do Pragi** należy adresować:

Galicyjska Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej, Praga-Bubna, Centralna rzeźnia.

Wschodnia Galicya aż do **Jarosławia** ładuje bydło do Pragi najpóźniej we środę **rano**, natomiast cała zachodnia Galicya od Jarosławia na zachód ładuje o jeden dzień później.

Na kilka dni przed wysyłką prosimy porozumieć się z „Pecusem".

O dokonanej ładudze należy zawiadomić telegraficznie **wyłącznie** Galicyjską Spółkę zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie pod adresem: **„PEKUS", Lwów.**

Kronika.

Spółkom producentów bydła i trzody chlewnej jakoteż poszczególnym producentom przypominamy, że wszelkie wysyłki bydła rogatego i trzody chlewnej do Wiednia należy wysyłać pod adresem: **„Allgemeine Österreichische Viehverwertungsgessellschaft Wien St. Marx"**, a o dokonanej ładudze należy powiadomić biuro wiedeńskie telegraficznie pod adresem: **„Viehverwertung Wien St. Marx"**.

Spółka producentów bydła i trzody chlewnej w Hadyńkowcach założona przez Zarząd Główny Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwowie rozpoczęła swe czynności dnia 15 maja ładugą 81 sztuk trzody chlewnej.

W Nr. 21 **„Rolnika"** organu Towarzystwa Gospodarskiego czytamy w dziale „Poradnik Gospodarczy" następujące pytanie:

„Świnie dobrze karmione doszły wieku 7—8 miesięcy 84 kg. Ile świnie takie mogą stracić na wadze w transporcie do Wiednia, a odpowiednio w drodze karmione". A. S.

Ponieważ pismo nasze zostało powołane do życia jako organ informacyjny w sprawach zbytu materyału rzeźnego, przeto pozwalamy sobie na powyższe pytanie wystosowane do Redakcyi „Rolnika" na tem miejscu odpowiedzieć, tem bardziej, że z pytaniem podobnem zwracają się do nas często Spółki i poszczególni producenci.

Przedewszystkiem zaznaczyć musimy że trzoda chlewna w czasie transportu do Wiednia nie bywa karmioną, lecz tylko pojoną, natomiast przy ładowaniu wsypuje się do wagonu jęczmienia mniej więcej 2—3 kg. na sztukę o wadze przeciętnej 80 kg.

Ubytek na wadze w czasie transportu zależny jest przedewszystkiem od sposobu karmienia trzody chlewnej, przeciętnie jednak biorąc ubytek na wadze w czasie transportu wynosi 7—10%. Aby uniknąć większych ubytków na wadze należy 1) przed ładowaniem sztuk nie przekarmiać. Trzoda załadowana po 10-godzinnem poście traci w drodze nieraz niespełna 7%, — sztuki przekarmione bowiem chorują w drodze, we Wiedniu nie przyjmują karmy i tracą dobry wygląd. 2) trzodę należy starannie załadować uważając, aby nie nastąpiło przeładowanie, zaś transport powinien przynajmniej na 24 godzin przed targiem do Wiednia nadejść, aby trzoda przed targiem odpoczęła i nakarmioną została. 3) Zdarza się często, że niektóre sztuki tracą więcej na wadze jak przeciętnie 7-10% dlatego, że nie przyjmują karmy we Wiedniu.

Z targów na bydło rogate i trzodę chlewną. Jak to już w poprzednim numerze »Korespondencyi« pisaliśmy targ bydła rogatego we Wiedniu, odbyty dnia 19. maja był bardzo niepomyślny dla producentów, ceny bowiem spadły 2—6 K na 100 kg, a pod koniec targu sytuacya tak się pogorszyła, że ceny spadły do 10 K na 100 kg.

Pod wpływem tej zniżki producenci obesłali słabiej targ z dnia 26. maja, obawiając się dalszych zniżek.

Pomimo zmniejszonego spędu o niespełna 800 sztuk, sytuacya na targu na bydło znacznie się nie poprawiła, albowiem za bydło opasowe płacono silne ceny zeszłotygodniowe, a w pewnych wypadkach tylko o 2 K wyższe.

Ten zmniejszony spęd dlatego nie mógł wywołać zwyżki, albowiem rzeźnicy posiadali znaczne zapasy mięsa z poprzedniego tygodnia, gdyż i do hali targowej zwiększyły się dowozy mięsa wołowego.

Koniec miesiąca wpłynął też niekorzystnie na przebieg targu, tak, że pod koniec targu tendencya nawet lekko osłabła.

Na tym samym targu w ubiegłym roku tj. na dniu 26. maja 1912 roku spędzono ogółem 3346 sztuk, z tego bydła opasowego 2831 sztuk, bydła chudego 515 sztuk, zaś 26. maja 1913 r. spędzono ogółem 3690 sztuk, z tego 3043 bydła opasowego, a 647 bydła chudego, na targu więc tegorocznym było o **344** sztuk więcej.

Targ na trzodę chlewną był bardzo pomyślny dla producentów, po ostatniej zniżce 6—10 hal. nastąpiła dzisiaj ta sama zwyżka, tak, że notowania na targu z dnia 27. maja powróciły do korzystnych notowań z dnia 12. maja.

Sprawozdania z targów.

Targ bydła we Lwowie.

Lwów, 23. maja 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: Wołów 28 szt., buhaji 13 szt., krów 193 szt. Razem bydła grubego 234 szt. Jałownika 156 szt., cieląt 449 szt., owiec (kóz) — szt., Nierogacizny 84 szt., węg. 32 szt. Razem 1145 szt.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi tj. za 100 klgr.: Woła opasowego od 104—114 kor., woła chudego od 00—00 kor., buhaja od 96—106 kor., krowy rzeźne od 76—84 kor., jałownika od 76—86 kor., cielęcia od 76 do 108 kor., nierogacizny gal. od 104—127 kor., węg. po 127 kor.

Targ bydła we Lwowie.

Lwów, dnia 28. maja 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: Wołów 74, buhajów 29, krów 62. Razem bydła grubego 165 sztuk. Jałownika 122 sztuk, cieląt 456, owiec (kóz) —, nierogacizny gal. 98, nierogacizny węgierskiej 229. Razem 670 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi tj. za 100 klgr.: Wołu opasowego od 80 do 114 kor., wołu chudego na opas od — do — kor., buhaja od 84 do 102 kor., krowy rzeźne od 50 do 82 kor., jałownika od 50 do 84 kor., cielęcia od 80 do 100 kor., nierogacizny gal. od 111 do 130 kor., węg. od 114 do 124 kor.

Targ bydła w Krakowie.

Kraków, dnia 23. maja 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: buhaji 111, wołów 227 krów 231, jałówek 49, razem bydła rogatego 618 szt, cieląt 401 szt., owiec i kóz 7 szt., nierogacizny 339 szt. Razem 1365 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi: Buhaje od 74 do 100 kor., woły chude od 00 do 00 kor. woły opas. od 66 do 109 kor., krowy od 60 do 92 kor. jałownik od 72 do 92 kor., cielęta od — do — kor., nierogaciznę tuczną od — do — kor.

Bitej wagi: Nierogaciznę od 168 do 184 kor.

Z zakupionych na oko płacono za sztukę: Buhaje od 120 do 300 kor., woły od 250 do 325 kor., krowy od 120 do 300 kor., jałówki od 86 do 230 kor., cielęta od 32 do 81 kor., owce i kozy po 25 kor.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumcyę 1076 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 225 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego 64.

Targ bydła w Krakowie.

Kraków, dnia 27. maja 1913.

Na targ dzisiejszy spędzono buhaji 18, wołów 00, krów 12, jałówek 7, razem bydła rogatego 37, cieląt 363, owiec i kóz 1, nierogacizny gal. 410, nierogacizny węg. 000, razem 811 sztuk.

Płacono za jeden cetnar metryczny żywej wagi: Buhaje od — do — kor., woły od — do — kor., krowy od — do —, jałownika od — do — kor., cielęta od — do — kor., nierogaciznę tuczną od — do — kor.

Bitej wagi: Nierogaciznę od 160 do 180 kor., tłuste węgierskie po — kor.

Z zakupionych na oko płacono za sztukę: Buhaje od 90 do 280 kor., woły od — do — kor., krowy od 120 do 300 kor., jałówki od 120 do 200 kor. cielęta od 26 do 70 kor., owce i kozy od 00 do 00 kor.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na miejscową konsumcję 726 szt., na konsumcję innych gmin kraju 85, szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego 00, na eksport za granicę kraju nierogacizny 00.

Ceny powyższe obliczone bez opłaty akcyzowej.

Targ bydła rogatego we Wiedniu.

Wiedeń, dnia 26. maja 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono: 3690 szt. bydła rogatego z tego: bydła tucznego 3043, bydła z pastwiska —, bydła chudego 647; według gatunków 2497 wołów, 582 buhajów, 488 krów, 123 bawołów.

Przez Galicyjską Spółkę zbytu bydła dostawiono 44 szt.

W porównaniu z targiem z ubiegłego tygodnia był dzisiejszy spęd o 783 sztuk mniejszy, a to spędzono o 829 szt. wołów tucznych mniej o 00 bydła z pastwiska, o 46 szt. bydła chudego więcej, zaś według gatunków dostarczono wołów, o 617, 80 buhajów, 89 krów mniej a bawołów o 3 sztuk więcej.

Według pochodzenia dostawiono z Węgier 2796 szt., z Galicyi 283, z innych krajów austr. 583 szt.

Ceny: galicyjskie woły liche 90—96, średnie 98—114 prima 105—114 (wyj. 000.). Węgierskie woły liche 84 do 88, średnie 90—95, prima 96—108 (wyj. 108). Niemieckie: woły liche 90—95, średnie 96 do 104, prima 106 do 116 (wyj. 126). Buhaje: prima 88—102 (wyj. 106) krowy prima 76—98, bawoły prima 00—00, bydło chude 54—76 za 100 kg. żywej wagi.

Tendencya: Znaczny spadek cen na ostatnim targu spowodował to, że producenci i handlarze słabiej obesłali targ. Pomimo zmniejszonego spędu utrzymały się zaledwie silne ceny zeszłotygodniowe, w pewnych wypadkach płacono za bydło opasowe 1—2 wyżej za 100 kg., za buhaje, krowy i bydło chude płacono o 2—4 K wyższe ceny.

Targ nierogacizny we Wiedniu.

Wiedeń, dnia 27. maja 1913.

Na dzisiejszy targ spędzono ogółem 14.800 sztuk; z tego 7.496 szt. mięsnych, w tem 4.021 szt. galicyjskich, 7.303 szt. tłust. Przez organizacye rolnicze 169 szt. a to: Galicyjska Spółka zbytu bydła i trzody chl. 111 szt., organizacye inne 58 szt.

Ceny sztuk galicyjskich: wybrakowane od 104 do 116, (wyj. —), średnie od 116 do 128, lekkie prima od 130 do 140, (wyjątkowo —), ciężkie prima od 136 do 144 K. (wyj. 000). Ceny sztuk węgierskich: prima od 120 do 124, średnie od 118 do 124, stare i lekkie 104—1116. Ceny szt. z Moraw: prima od 138 do 144, (wyj. —), za 100 kg. żywej wagi.

W porównaniu z tygodniem ubiegłym spędzono ogółem o 6521 szt. mniej, w tem sztuk młodych o 3220 mniej, zaś tucznych o 3301 szt. mniej.

Tendencya: Tak znacznie zmniejszony spęd wpłynął na podwyżkę cen mięsnych i to o 6—10 hal. na 1 kg. przy niezmiernie żywym popycie.

Targ bydła w Pradze.

Praga, dnia 26. maja 1913:

Na dzisiejszy targ spędzono 748 szt. bydła rogatego a mianowicie: czeskiego 312 sztuk, **galicyjskiego** 412 szt. węgierskiego 24 sztuk.

Wedle gatunków spędzono 328 wołów, 216 buhajów, 136 krów i 68 jałownika.

Przez Ekspozyturę Galicyjskiej Spółki zbytu bydła i trzody chlewnej sprzedano 66 sztuk bydła rogatego i 34 sztuk trzody chlewnej.

Ceny za 100 kg. żywej wagi bez opłaty akcyzowej:

Bydło czeskie: woły 80—114, prima 115—120 (wyj. 121—124), buhaje 95—105, (wyj. 000), Krowy 78—100.

Bydło galicyjskie:

Woły 80—114 K; buhaje 70—102 K; krowy 58—100 K. jednoroczne woły i jałówki 72—103 K.

Bydło węgierskie: Woły 100—108, buhaje 90—94, krowy 00—00.

Trzoda chlewna poch. galicyjskiego netto: prima (praskie) lekkie 112—120, secunda i tertia 106—114 ciężkie nad 100 kg. 108—116.

W ubiegłym tygodniu t. j. od 19—25 b. m. sprawiono trzody chlewnej ogółem 12.239 sztuk, z tego galicyjskiej trzody 9121 sztuk.

Przebieg targu był nadzwyczaj mdły, a to wskutek silnie obesłanego targu mięsnego, tak że nawet prima gatunki trudno było spieniężyć. Bydło gal. prima i średniej jakości miało słaby popyt, tak że niesprzedanych zostało 87 sztuk bydła, z tego 53 szt. czeskiego, a 34 galicyjskiego.

Wydawca: Gal. Spółka zbytu bydła i trzody chlewnej we Lwowie. Redaktor odpowiedzialny: EDWARD MAURIZIO.

Z Drukarni Polskiej we Lwowie, Chorążczyzna 31.